

Foreningen for god kommunal regnskapsskikk
v/ Knut Erik Lie
Serviceboks
2626 Lillehammer

Deres ref

Vår ref
07/1104-3 MRV

Dato
25.09.2007

Vedrørende beregning av minste tillatte avdrag på lån, jf. kommuneloven § 50 nr. 7

Departementet har i brev av 25. april 2007 og 29. mai 2007 fra henholdsvis Foreningen for god kommunal regnskapsskikk og Norges Kommunerevisorforbund mottatt spørsmål, om hvilke prinsipper som skal legges til grunn ved beregning av minste tillatte avdrag etter kommuneloven § 50 nr. 7. Det tas opp følgende problemstillinger;

1. Hvilken metode skal legges til grunn for beregningen?
2. Skal all gjeld medtas?
3. Skal alle anleggsmidler inngå i beregningen?
4. Hva skal regnes som siste årsskifte i henhold til kommuneloven § 50, både for regnskap og budsjett?

Nedenfor følger departementets vurderinger;

Det framgår av kommuneloven § 50 nr. 7 a hvordan (fylkes)kommunenes lånegjeld skal avdras. Intensjonene i lovbestemmelsen tar utgangspunkt i det finansielle ansvarsprinsipp i den forstand at lånegjelden skal avdras planmessig, og ved at lånegjelden skal være innfridd når (fylkes)kommunens eiendeler er fullt avskrevet.

1. Metode for beregning av minste tillatte avdrag

NKRF peker på to metoder for å beregne minste tillatte avdrag;

- a. Etter *regnearkmodellen* beregnes samlet veid levetid for alle anleggsmidler, som angir maksimal gjenstående løpetid for samlet gjeldsbyrde.

- b. Etter *forenklet metode* fordeles gjelden på den enkelte avskrivningsgruppe, og ses opp mot veid levetid for den enkelte gruppe.

NKRF anmoder i sitt brev om at forenklet formel bør benyttes ved beregning av minste tillatte avdrag, og at regnearkmodellen ikke bør videreføres. NKRF anbefaler at KRD fastsetter at (fylkes)kommunene skal bruke forenklet formel i sine beregninger.

NKRF mener at forenklet formel gir et minste tillatt avdrag som tilsvarer avskrivningene på lånefinansierte anleggsmidler. NKRF argumenterer således for at den forenklete formelen gir en riktigere tilpasning for nedbetaling av lånebyrden i samsvar med avskrivningen av anleggsmidlene, enn den såkalte regnearkmodellen.

Ved bruk av forenklet formel vil minste tillatte avdrag tilsvare avskrivningene av de anleggsmidlene ved 100 prosent lånefinansiering, mens de beregnede avdragene ved bruk av regnearkmodellen, i et stilisert eksempel uten reinvesteringer, vil ligge noe under avskrivningene i begynnelsen av levetiden, men over mot slutten av levetiden. Begge modellene innebærer imidlertid at sum avdrag er lik sum avskrivninger over levetiden. NKRF peker på at regnearkmodellen gir vesentlig lavere avdrag med den konsekvens at en vesentlig andel av lånene, som man anser finansierer eiendeler med kortere levetid (5-10 år), ikke er betalt når disse eiendelenes økonomiske levetid er utgått.

Departementet kan se at det kan argumenteres for å betale avdrag på størrelse med avskrivningene det gjeldende år (bruk av forenklet formel). Departementets vurdering er imidlertid at kommuneloven gir større handlingsrom. Departementet kan ikke finne holdepunkter i ordlyden i kommuneloven § 50, eller i forarbeidene, som tilsier at loven angir krav om at minimumsavdrag må tilsvare årlige avskrivninger (ved full lånefinansiering).

Departementet vil også vise til at regnearkmodellen lå til grunn for beregning av avdragstid for samlelån før endringene i kommuneloven i 2001, jf. tidligere forskrift av 1.1.1993 om avdragstid og andre lånevilkår for (fylkes)kommunale låneopptak. Kriteriene for minimumsavdrag er etter departementets vurdering oppfylt dersom løpetiden for den samlede gjeldsbyrden ikke overstiger den beregnede veide gjennomsnittlige levetiden for anleggsmidlene samlet. Departementet anser derfor regnearkmodellen som tilstrekkelig for å oppfylle lovens krav.

2. Gjeld

I kommuneloven § 50 nr. 7 a er det referert til (fylkes)kommunens *samlede gjeldsbyrde*. Ubrukte lånemidler er en del av (fylkes)kommunens samlede lånegjeld, og departementets vurdering er således at all gjeld, også ubrukte lånemidler, skal tas med i beregningen av minste tillatte avdrag. Regler om lånefond, jf. kommuneloven § 50 nr. 8, har klare paralleller til ubrukte lånemidler, og understreker forståelsen av at all gjeld, inkludert lånefond og ubrukte lånemidler skal inngå i grunnlaget for beregningen av minste tillatte avdrag. Det ligger til grunn at ubrukte lånemidler uansett representerer en forpliktelse for (fylkes)kommunene som må dekkes.

3. Anleggsmidler

Kommuneloven § 50 nr 7 a som regulerer (fylkes)kommunenenes låneavdrag er avgrenset til å gjelde avdrag på lån til formål etter nr. 1 og 2 under samme paragraf. Departementets vurdering er således at anleggsmidlene som skal inngå i beregningene av minste tillatte avdrag, er bygg, anlegg og varige driftsmidler. Dette vil inkludere ikke avskrivbare anleggsmidler, eksempelvis tomter.

Før ikke avskrivbare anleggsmidler må det fastsettes en tenkt levetid ved beregning av minimumsavdrag. Departementet legger til grunn at levetiden for slike kan settes til maks 50 år, jf. tidligere krav om maks 40 år for lån til grunnkjøp og regnskapsforskriften § 8 hvor lengste avskrivningsperiode er 50 år. Vi anser det som et tilstrekkelig alternativ at tomtens verdi ikke tas med i beregningen av minimumsavdrag, men at lån som er knyttet til grunnkjøp også avdras, jf. pkt 2.

Før endringene i kommuneloven i 2001 kom det eksplisitt fram i tidligere forskrift av 1. januar 1993 om avdragstid og andre lånevilkår for kommunale låneopptak, at bestemmelsene også gjaldt for tomter ved at maksimal avdragstid på lån til grunnkjøp var satt til 40 år. Det framgår ikke av dagens kommunelov, eller forarbeidene til denne, at intensjonen var å gå bort i fra tidligere praksis vedrørende krav til avdrag på lån til tomter.

4. Bruk av balanseverdier

Etter innføringen av dagens ordlyd i kommuneloven § 50 nr. 7 har det oppstått ulike oppfatninger av hva som skal anses som "siste årsskifte" ved beregning av minste tillatte avdrag. I forbindelse med regnskap for 2006, som ble avlagt 15.2.2007, er siste årsskifte 31.12.2005 eller 31.12.2006?

Departementet mener at utarbeidelsen av budsjett og regnskap bør bygge på samme forutsetninger, og at det dermed er mest hensiktsmessig å forstå kommuneloven § 50 nr. 7 slik at inngående balanse på bokførte verdier legges til grunn ved beregning av

minste tillatte avdrag. Kommunene må derfor ta utgangspunkt i verdiene 1.1 i regnskapsåret ved beregning av minste tillatte avdrag for budsjett og regnskap, altså årsskiftet 31.12.2005 for budsjett/regnskapsåret 2006.

Med hilsen

Thor Bernstrøm e.f.
avdelingsdirektør

Marte Røst Veflingstad
rådgiver

Likelydende brev sendt til Norges Kommunerevisorforbund